R.M. Shinde

JES
जिजामाता शिक्षण संस्था

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे

कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय
व
कला कनिष्ठ महाविद्यालय, नंदुरबार. जि.नंदुरबार.

JIJAMATA EDUCATION SOCIETY'S
ARTS, SCIENCE & COMMERCE COLLEGE
NANDURBAR

नॅक पुनर्मुल्यांकन – B Grade (2.85 CGPA)

उमवि परिपत्रक क्रमांक १०४/२०१२ नुसार प्रथम वर्ष कला,विज्ञान व वाणिज्य वर्गासाठी
प्रवेशाची अंतिम मुदत ३१ जूलै आहे.

माहिती पत्रक

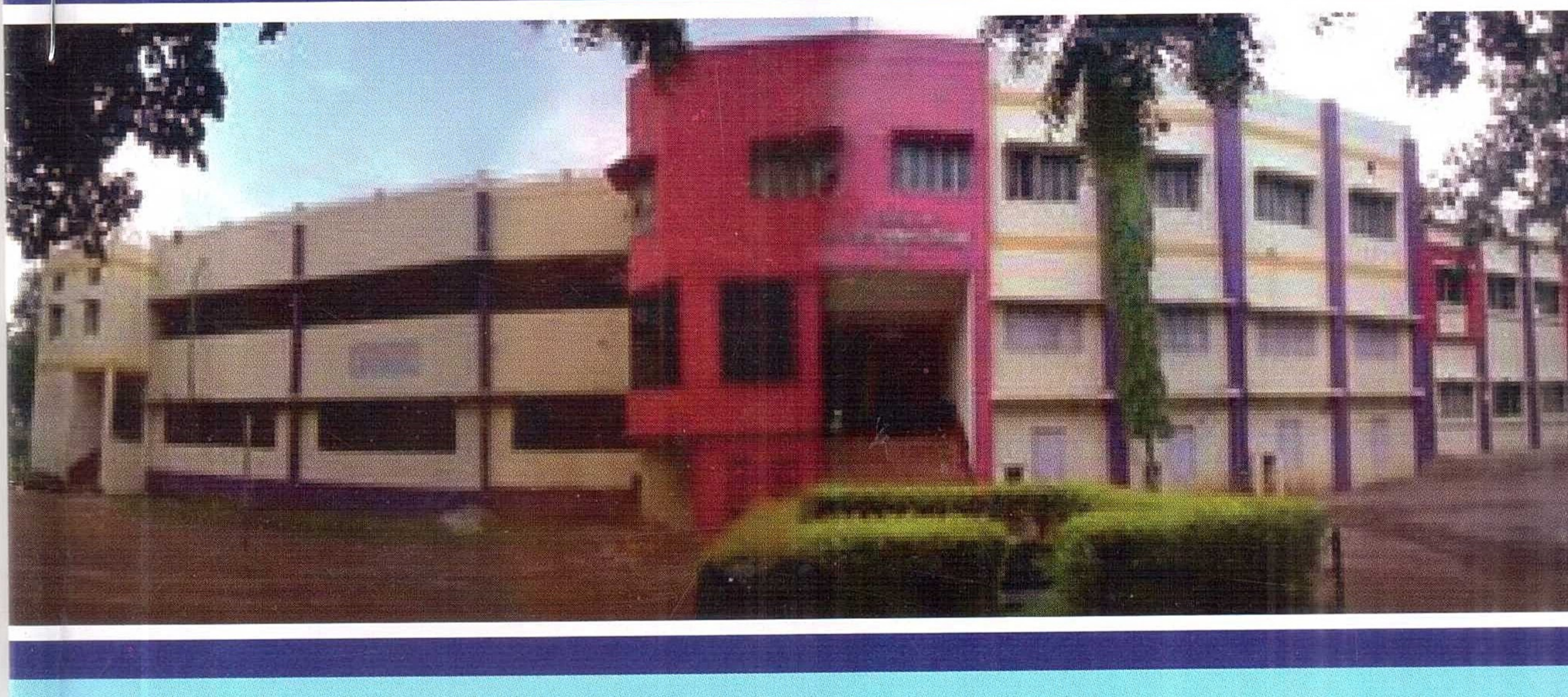

आमचे प्रेरणास्थान

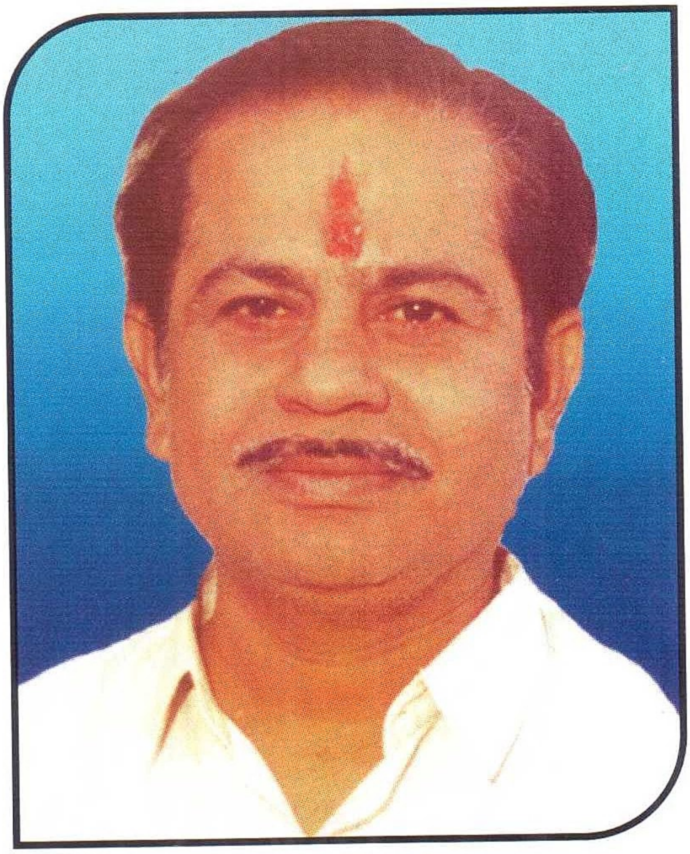

कै.डॉ.दिलीपराव मोठाभाऊ मोरे
संस्थापक अध्यक्ष
जिजामाता शिक्षण संस्था,नंदुरबार
(जन्म : २९/११/१९४९ मृत्यु : १७/९/२०००)

श्रीमती शोभाताई दिलीपराव मोरे
अध्यक्षा

डॉ.विक्रांत दिलीपराव मोरे
उपाध्यक्ष

डॉ.अभिजीत दिलीपराव मोरे
सचिव

जिजामाता शिक्षण संस्था, नंदुरबार

2022-23

पालक व विद्यार्थी मित्रांनो,

नंदुरबार सारख्या आदिवासी जिल्ह्यातील विद्यार्थ्यांना जास्तीतजास्त शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करुन त्यांचा सर्वांगीण विकास साधने व त्यांना आधुनिक समाजाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्याचे ध्येय ठेवून जिजामाता महाविद्यालया ची स्थापना सन १९८९ साली झाली व आजतागायत जिजामाता महाविद्यालयाने आपल्या शैक्षणिक दर्जेचा आलेख सतत उंचावत ठेवला आहे. त्याचीच फलश्रुती म्हणून **NAAC** पुनर्मूल्यांकनात जिजामाता महाविद्यालयाला B Grade (2.85 CGPA) श्रेणी मिळाली.

जिजामाता कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयात आतापर्यंत ३५००० पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेतलेले असून व्यवसाय अभ्यासक्रमात जवळ जवळ २००० विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेतलेआहे. आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांसाठी 'शिक्षणाचे माहेर' घर म्हणून जिजामाता महाविद्यालयाचा उल्लेख केला जातो.

आमच्या महाविद्यालयातील बहुतेक प्राध्यापक एम.फिल व पी.एच.डी.आहेत व क ाही प्राध्यापक संशोधन पर उपक्रमात सहभागी झाले आहेत. विद्यार्थी व प्राध्यापक यांच्यात चांगला समन्वय असून विद्यार्थांच्या सर्व शैक्षणिक अडीअडचणी सोडवण्यासाठी आमचे प्राध्यापक सदैव तत्पर असतात.

महाविद्यालयातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांना आर्थिक योजनांचा लाभ व्हावा यासाठी सर्व प्रकारच्या शिष्यवृत्या महाविद्यालयात उपलब्ध आहेत. तसेच **"कै.डॉ.दिलीपभाऊ मोरे कमवा व शिका योजना"** गरीब व होतकरु विद्यार्थ्यांसाठी संस्थेने सुरु केली आहे.

महाविद्यालयात केवळ चाकोरीबद्ध शिक्षण दिले जात नाही तर विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास घडवून आणण्यासाठी व्यक्तिमत्व विकासाचे वर्ग , भाषा संवर्धनाचे वर्ग त्याच बरोबर वेगववेगळ्या स्पर्धात्मक परीक्षांचे मार्गदर्शन केले जाते क्रीडा व एन.एस.एस. क्षेत्रात आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना राज्यस्तरीय पुरस्कार मिळालेला आहे.

तुमच्या स्वप्नांचेमोल आम्ही जाणतो. तुमच्या ध्येयपूर्तीच्या मार्गावरील मार्गदर्शक म्हणून आम्ही सदैव तत्पर आहोत.

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे,
कला, विज्ञान व वाणिज्य वरिष्ठ महाविद्यालय,
(कवियत्री बहिणाबाई चौधरी उ.म.वि.संलग्नीत)
कला कनिष्ठ महाविद्यालय
व
किमान कौशल्यावर आधारित (वैद्यकीय) व्यावसायिक अभ्यासक्रम महाविद्यालय
नंदुरबार जि. नंदुरबार.

महाविद्यालयाची इमारत व परिसर :

महाविद्यालयाची इमारत सुसज्ज व भव्य असून अत्यंत निसर्गरम्य परिसरात आहे. नंदुरबार शहराच्या उत्तरेस तळोदा बायपास हाय-वेलगत असून विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीने सोयीस्कर आहे. एस.टी.बस सुरु आहे. शहराच्या शांत परिसरात असल्याने अभ्यासपूर्ण वातावरणात आहे. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा म्हणून विविध खेळांसाठी क्रीडांगणे उपलब्ध आहेत. नंदुरबार शहराच्या उत्तरेस मध्यभागी हे महाविद्यालय असल्याने खेड्यातील विद्यार्थ्याना अत्यंत जवळचे आणि सोयीचे असे शिक्षण केंद्र आहे.

प्रयोग शाळा (Laboratory) :

महाविद्यालयाची प्रयोग शाळा अत्यंत सुसज्ज अशी आहे. प्रयोग शाळेत अद्ययावत साहित्य व उपकरणे आहेत. तसेच तज्ञ प्राध्यापकांचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना नेहमी मिळते. सर्व मुख्य विषयांना अत्याधुनिक साधनांची परिपूर्ण अशी प्रयोग शाळा आहे.

ग्रंथालय (Library) :

अत्यंत भव्य, सुसज्ज व अनेक संदर्भ ग्रंथांनी परिपूर्ण असे ग्रंथालय महाविद्यालयात आहे. निरनिराळे दैनिक, साप्ताहिके, मासिके , नियतकालीके ग्रंथालयात येत असतात ती सर्व विद्यार्थ्यांकरिता वाचन कक्षात उपलब्ध करुन दिली जातात. तसे ग्रंथालयात जवळ-जवळ 15000 ग्रंथ साहित्य उपलब्ध आहेत. Iflibinet, Soul Software.

विद्यार्थ्यांसाठी खास वाचन कक्ष आहे. अभ्यासक्रमांची पुस्तके, संदर्भ ग्रंथ विद्यार्थ्यांना अभ्यासासाठी उपलब्ध असतात. परीक्षेची पूर्वतयारीसाठी तज्ञ प्राध्यापक सतत मार्गदर्शन करत असतात. महाराष्ट्र राज्य परीक्षा तसेच केंद्रीय लोकसेवा आयोग परिक्षेसाठी मार्गदर्शन याठिकाणी केले जाते. अवांतर वाचनासाठी निरनिराळी वर्तमान पत्रे, साप्ताहिके, मासिके, नियतकालिके व 5000 online Journals उपलब्ध आहेत. तसेच विविध ग्रंथ उपलब्ध असतात.

शिक्षणेत्तर अभ्यासक्रम (Other Activities) :

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक विकासाबरोबर शारीरिक विकासाकडे लक्ष देण्यासाठी तज्ञ मार्गदर्शक विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करतात. अष्टपैलू व्यक्तिमत्व घडविण्यासाठी अभ्यासाबरोबर खो-खो, व्हॉलीबॉल, क्रिकेट, बॅडमिंटन, कराटे, बास्केटबॉल, कुस्ती, हॅन्डबॉल, टेबल टेनिस, लॉन टेनिस यासारख्या खेळांसाठी सोय करण्यात आलेली आहे. मागील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थ्यांनी बास्केट बॉल, अॅथलेटिक्स हॉकी, क्रिकेट या खेळांमध्ये उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे प्रतिनिधीत्व केलेले आहे. शिवाय राज्य व देश पातळीवर ही आपली चमक दाखविली आहे.

राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) :

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगिण विकास व्हावा या दृष्टीकोनातून राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम राबविला जातो. याव्दारे प्रौढ शिक्षण, लोकसंख्या शिक्षण, एडस् जन जागरण, अंधश्रध्दा निर्मूलन, राष्ट्रीय एकात्मता आदि प्रकल्प राबविले जातात.

विविध ठिकाणी शिबीरे घेऊन सामाजिक बांधीलकीच्या स्वयंशिक्षणातून श्रमदानाची शिकवण तरुण विद्यार्थ्याला मिळत असते. विद्यापीठीय कॅम्प करिता विद्यार्थ्यांना बाहेरगावी पाठविले जाते त्यातुनच समाजातील विविध क्षेत्रा मध्ये नेतृत्व करण्याची संधी मिळते. शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ व २०१२-१३ मध्ये २ विद्यार्थ्यांची राज्यपातळीवर N.S.S. तर्फे निवड झाली आहे. महाराष्ट्र शासनाचा शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ च्या राज्यस्तरीय उत्कृष्ट महाविद्यालय एकक आणि उत्कृष्ट कार्यक्रम अधिकारी पुरस्कार प्राप्त.

वक्तृत्व / सांस्कृतिक मंडळ (Cultural Activities) :

वक्तृत्व, साहित्य व सांस्कृतिक सामाजिक मंडळ महाविद्यालयात आहे. या मंडळामार्फत विविध गुण दर्शनाच्या आणि व्यक्तिमत्व विकासाच्या स्पर्धा आयोजित करण्यात येतात. या स्पर्धेत सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातील प्राध्यापकांकडून मार्गदर्शन मिळते. विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानात भर पडावी या हेतूने मान्यवर व्याख्याते बोलविले जातात. भीती पत्रकाव्दारे विद्यार्थ्या मधील लेखन गुणांनाही वाव दिला जातो.

आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी राज्यपातळीवर आदिवासी नृत्य सादर करुन तृतीय क्रमांकाचे बक्षिसही मिळविले आहे. तसेच निरनिराळ्या वक्तृत्व स्पर्धेत बक्षिसे मिळविली आहेत. महाविद्यालया तर्फे वेळोवेळी शैक्षणिक सहलीचे आयोजन केले जाते तसेच एन.सी.सी. युनिट ही मागितले आहे.

मुक्त विद्यापीठाचे अभ्यास केंद्र (Y.C.M.open Univ. Study Centre) :

१९९२-९३ या शैक्षणिक वर्षापासून आमच्या महाविद्यालयात यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ नासिक यांचे अभ्यासकेंद्र सुरु असून टी.वाय.बी.ए. / बी.कॉम. पर्यंतचे वर्ग सुरु आहेत. मुक्त विद्यापीठातील अभ्यास केंद्रात १२ वी अनुत्तीर्ण १८ वर्षाच्यावर असलेल्या व्यक्तिंना प्रवेश मिळतो. यातील पूर्वतयारी प्रथम वर्षाला प्रवेश मिळतो. या विद्यापीठाची पदवी इतर विद्यापीठाच्या पदवी समकक्ष धरली जाते.

या विद्यापीठाचे वर्ग सुट्टीच्या काळात किंवा शनिवारी व रविवारी होतात. विद्यार्थ्यांनी ज्यांचे शिक्षण अपूर्ण राहिले. अशा आपल्या घरातील इच्छुक व्यक्तिंना या वर्गामध्ये प्रवेश घेण्यास प्रवृत्त करावे. या शिक्षणाचा फायदा घ्यावा.

शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून एम.ए.(मराठी, हिंदी, इंग्रजी) हा अभ्यासक्रम आपल्या अभ्यासकेंद्र मार्फत सुरु झाले आहेत.

बी.एस्सी. एल.टी. पदवी अभ्यासक्रम :

मुक्त विद्यापिठाचा ३ $\frac{१}{२}$ वर्षाचा एकमेव पदवी अभ्यासक्रम १२ वी सायन्स/ C.M.L.T. / D.M.L.T. पास विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जातो.

इ.११ वी १२ वी (ज्युनिअर) कनिष्ठ कला महाविद्यालयास शासनाने १९९३ पासून परवानगी दिली आहे.

प्राध्यापक वर्ग :

आमच्या महाविद्यालयातील प्राध्यापक आपापल्या विषयात तज्ञ, अनुभवी, कार्यक्षम व विद्यार्थी वर्गा बद्दल कळकळ बाळगणारे आहेत. त्यामुळे महाविद्यालयातील शिक्षणाचा दर्जा उत्तम आहे. बरेच प्राध्यापक जर्मनी, श्रीलंका, थायलंड, मलेशिया इ.देशात पेपर संशोधनसाठी जाऊन आले आहे.

बक्षिसे, शिष्यवृत्या व आर्थिक सवलती :

१) उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षेत शे.७० हून अधिक गुण मिळविणाऱ्या, विद्यापीठ परीक्षेत शे.६० हून अधिक गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यास गुणवत्ता क्रमानुसार शिष्यवृत्या दिल्या जातात.

२) वार्षिक परीक्षेत प्रथम, व्दितीय, तृतीय क्रमांकाने उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना बक्षिसे दिले जातात ही बक्षिसेसंस्था चालक प्राध्यापक व प्राध्यापकेतर कर्मचारी तर्फे दिली जातात.

३) अभ्यासू व गरीब विद्यार्थ्यास फी सवलत दिली जाते.

४) ह्या शिवाय वेळोवेळी महाराष्ट्र सरकार व केंद्र सरकार कडून मिळणाऱ्या शिष्यवृत्या व सवलती विद्यार्थ्यांना सहाय्यक निधीतून मदत दिली जाते.

किमान कौशल्यावर आधारीत व्यवसाय अभ्यासक्रम :

+२ स्तरावरील केंद्र शासन पुरस्कृत किमान कौशल्यावर आधारीत अभ्यासक्रम संस्थेमध्ये सन १९९३-९४ पासून सुरु आहेत. त्या व्यवसाय अभ्यास क्रमांतर्गत खालील अभ्यासक्रम सुरु आहेत.

१) मेडीकल लॅब टेक्नॉलॉजी	:	२० विद्यार्थी (सी.एम.एल.टी.)
२) एक्स-रे टेक्निशियन	:	२० विद्यार्थी
३) ऑपथॅल्मीक टेक्निशियन	:	२० विद्यार्थी

वरील तीनही अभ्यासक्रमासाठीची प्रवेश पात्रता इ. १० वी पास असून अभ्यासक्रम १० वी नंतर २ वर्ष कालावधीचेआहेत. अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थी आपल्या स्वतःचा स्वयंरोजगार उभा करुन स्वतःचा पायावर उभा राहू शकतो. तसेच त्याला सरकारी संस्थामध्ये तंत्रज्ञ/ सहायक म्हणून रोजगार मिळू शकतो.

शैक्षणिक वर्ष २००९-१० पासून क.ब.चौ.उ.म.वि.च्या परिपत्रकानुसार प्रथम वर्ष कला, विज्ञान व वाणिज्य, व्दितीय वर्ष कला, विज्ञान व वाणिज्य तसेच तृतीय वर्ष कला, विज्ञान व वाणिज्य वर्गांना सत्र (सेमिस्टर) पध्दत सुरु करण्यात आली आहे.

कला व विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय
११ वी कला व विज्ञान वर्गात प्रवेश घेण्याची पात्रता व अटी

१) जे विद्यार्थी महाराष्ट्र स्टेट ऑफ बोर्ड सेकंडरी एज्युकेशन पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक व मुंबई या उपविभागीय मंडळाच्या १० वी (एस.एस.सी.) परीक्षेत उत्तीर्ण झाले असतील त्यांना वरील वर्गात प्रवेश मिळेल. त्यासाठी त्यांना पात्रता पत्रक सादर करण्याची गरज नाही. मुळ गुणपत्रक व शाळा सोडल्याचा मुळ दाखला आवश्यक आहे.

२) जे विद्यार्थी भारतातील इतर घटनात्मक किंवा मान्यताप्राप्त १०वी (एस.एस.सी.) किंवा तशीच समकक्ष परीक्षा इंग्रजी विषय घेवून उत्तीर्ण झालेअसतील त्यांना वरील वर्गात प्रवेश मिळू शकेल. त्यांना योग्य कालावधीत पात्रता पत्र (Eligibility Certificate) सादर करावे लागेल. त्यासाठी त्यांनी नाशिक, पूणे विभागीय मंडळा कडून (एस.एस.सी.बोर्ड) ठराविक नमुन्याचा फार्म भरुन त्या सोबत २०/-रु. डिमांड ड्राफ्ट सेक्रेटरी नाशिक विभागीय मंडळाला पाठवून आवश्यक पात्रता पत्र घ्यावे लागेल.

कनिष्ठ महाविद्यालयातील विषय निवड :

आमच्या कनिष्ठ महाविद्यालयात खालील विषय शिकवले जातात.

कला विभाग

११ वी कला (F.Y.J.C. Arts) : १) इंग्रजी (अत्यावश्यक) २) मराठी ३) हिंदी

ऐच्छिक विषय : १) इतिहास २) भूगोल ३) राज्यशास्त्र ४) अर्थशास्त्र ५) संरक्षण शास्त्र ६) मानसशास्त्र

१२ वी कला (S.Y.J.C.Arts) :

११ वी ला जे विषय घेतलेले असतील तेच विषय घ्यावे लागतील त्यात बदल केले जाणार नाही.

विज्ञान विभाग

११ वी विज्ञान (F.Y.J.C.Sci.) : १) इंग्रजी २) मराठी/हिंदी ३) Physics
४) Chemistry ५) Biology
६) Math / Geography

वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासंबंधीचे नियम व अटी

प्रथम वर्ष बी.ए. / बी.कॉम. / बी.एस्सी. :

१) प्रवेश अर्ज.

२) मुळ गुणपत्रक दोन झेरॉक्स प्रति सहीत.

३) कनिष्ठ महाविद्यालय / डी.एड. महाविद्यालय सोडल्याचा मूळ दाखला (लिव्हिंग सर्टीफिकेट) व दोन झेरॉक्स प्रतिसह.

४) पात्रता प्रमाणपत्र.

५) पासपोर्ट साईजचा २ फोटो.

६) वैद्यकीय दाखला.

७) जातीचा दाखला (Caste Certificate)

B) महाराष्ट्र राज्याच्या १२ वी परीक्षे व्यतिरिक्त इतर परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना क.ब.चौ. उ.म.वि. कडून पात्रता प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी स्वतंत्रपणे अर्ज केला पाहिजे. या अर्जा सोबत वरील दाखल्यासोबत स्थलांतराचा दाखला (मायग्रेशन सर्टिफिकेट) आवश्यक आहे.

C) वैद्यकीय व्यावसायिक परीक्षा (पॅरामेडीकल कोर्सेस) पास झालेल्या विद्यार्थ्यांना (F.Y.Bsc.) प्रथमवर्ष विज्ञान शाखेत प्रवेश मिळतो.

D) शिष्यवृत्ती अर्ज ONLINE भरणेआवश्यक आहे.

E) शिष्यवृत्ती अर्ज मुंजरीसाठी विद्यार्थ्यांचे स्वत:चे आधारकार्ड काढणे आवश्यक आहे. आधारकार्ड शिवाय शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही.

कला विभाग (Arts)

प्रथम वर्ष कला (F.Y.B.A.) CBCS पॅटर्न 2019 पॅटर्न

विद्यापीठाच्या CBCS पॅटर्ननुसार प्रथम वर्ष कलावर्गासाठी खालील गट ठरवून दिलेले आहेत. विदयार्थ्यीने त्यापैकी एकूण सहा विषय निवडायचे आहेत.

Group A : **(Compulsory Group)**
Compulsory English - इंग्रजी

Group B : **(Language Group)**
i) Marathi - **मराठी**
ii) Hindi - **हिंदी**
iii) Optional English - **वैकल्पीक इंग्रजी**
(यापैकी कोणतीही एक)

Group C : **i) Psychology मानसशास्त्र**
ii) Defence Studies **संरक्षणशास्त्र**
iii) Economic **अर्थशास्त्र**
iv) Political Science **राज्यशास्त्र**
v) Geography **भूगोल**
vi) History **इतिहास** / Optional English **वैकल्पीक इंग्रजी**
यापैकी Maximum 4 **विषय घेता येतील.**

टीप : प्रथम वर्ष कला (F.Y.B.A.) साठी पर्यावरण शास्त्र (Environmental Science) **हा विषय अनिवार्य म्हणून विद्यापीठाने २००४-०५ पासून सुरु केलेला आहे.**

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे,
कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, नंदुरबार

S.Y.B.A. (with Credits)-Regular-under CBCS 2019 Pattern

एकूण विषय- 08 असतील

Compulsory	**MIL** Media Information Literacy	**DSE** Discipline Specific Elective Course	**DSC** Discipline Specific Core Course	**SEC** Skill Enhancement Course
अनिवार्य इंग्रजी	मराठी / हिंदी यापैकी एक विषय	मराठी/हिंदी/अर्थशास्त्र/ राज्यशास्त्र/मानसशास्त्र/ इतिहास/भूगोल/संरक्षणशास्त्र/ वैकल्पीक इंग्रजी. वरील पैकी 01 विषय विशेष स्तरावर (Special Level) निवडावा. (त्याच विषयाचे S1 व S2 असे दोन विषय निवडावे.)	मराठी/हिंदी/अर्थशास्त्र/ राज्यशास्त्र/मानसशास्त्र/ इतिहास/भूगोल/संरक्षणशास्त्र/ वैकल्पीक इंग्रजी. **यातून 03 विषय निवडावेत.** पैकी 01 विषय Special Level चा असावा व दुसरे 02 विषय निवडावेत. टिप- FYBA ला घेतलेल्या विषयांमधूनच 03 विषय निवडावे.	जो विषय Special Level साठी निवडलेला आहे तोच विषय SEC साठी असावा.
1 Subject	**1 Subject**	**2 Subject**	**3 Subject**	**1 Subject**

T.Y.B.A. (with Credits)-Regular-under CBCS 2019 Pattern

एकूण विषय- 10 असतील

Comp.	**MIL** Media Information Literacy	**DSE** Discipline Specific Elective Course	**DSC** Discipline Specific Core Course	**SEC** Skill Enhancement Course	**GE** Generic Course
अनिवार्य इंग्रजी	मराठी / हिंदी जो विषय SYBA ला निवडलेला असेल तो.	मराठी/हिंदी/अर्थशास्त्र/ राज्यशास्त्र/मानसशास्त्र/ इतिहास/भूगोल/ संरक्षणशास्त्र/ वैकल्पीक इंग्रजी. जो विषय SYBA ला Special Level साठी निवडलेला असेल तो. (त्याच विषयाचे S3 व S4 असे दोन विषय निवडावे.)	मराठी/हिंदी/अर्थशास्त्र/ राज्यशास्त्र/मानसशास्त्र इतिहास/भूगोल/ संरक्षणशास्त्र/ वैकल्पीक इंग्रजी. **यातून 03 विषय निवडावेत.** जे SYBA ला DSC साठी निवडलेले असतील तेच 03 विषय निवडावेत.	SYBA ला जो विषय Special Level साठी निवडलेला आहे तोच विषय SEC साठी असावा.	**MIL** -म्हणून घेतलेला 01 विषय व **Special Level** ला घेतलेला 01 विषय असे एकूण **02** विषय निवडावेत.
1Subject	**1 Subject**	**2 Subject**	**3 Subject**	**1 Subject**	**2 Subject**

(Dr.R.G.Meshram) (Dr.S.V. Devre)

वाणिज्य विभाग (COMMERCE)

प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y.B.com.) CBCS पॅटर्न 2019 पॅटर्न

i) English for Business
ii) English/Marathi / Hindi / Urdu / Sanskrit / Foreign Language
iii) Micro Economic Analysis
iv) Financial & Costing Accounting
v) Quantitative Techniques & Computing Skills.
vi) **Elective (Any One)**
  a) Modern Office Management
  b) e - Commerce
  c) Co-operative Law & Micro Finance
vii) **Elective (any one)**
  a) Principles & Practices of Banking
  b) Corporate Laws & Secretarial Practice
  c) Marketing & Advertising
  d) Business Statistics
  e) Practices of Insurance
  f) Business Environment
  g) Geography & Disaster Management

टिप : प्रथम वर्ष बी.कॉम (F.Y.B.Com.) साठी पर्यावरण शास्त्र (Environmental Science) हा विषय अनिवार्य (Compulsory) म्हणून विद्यापीठाने २००४-२००५ पासून सुरु केलेला आहे.
शैक्षणिक वर्ष २००९-१० पासून प्रथम वर्ष, विज्ञान व वाणिज्य विभागाला सेमिस्टर पध्दत सुरु होत आहे.

व्दितीय वर्ष बी.कॉम (S.Y.B.Com.) CBCS पॅटर्न 2019 पॅटर्न

व्दितीय वर्ष बी.कॉम साठी खालील विषय निवडावयाचेआहेत.

i) Macro Economics Analysis
ii) Business & Tax Laws
iii) Business Management
iv) Corporate Accounting
v) Computing Management & Cost Accounting
vi) Elective (any one) *
  a) Entrepreneurship Business
  b) Business Ethics & Consumer Marketing
  c) Financial Services & Stock Marketing
Vii) Elective (any one) *
  a) Modern Banking & Financial System.
  b) Corporate Regulatory Frame work.
  c) Retail Management.
  d) Business Statistics & Operation Research
  e) Production Management

तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y. B.com.) CBCS पॅटर्न 2019 पॅटर्न

तृतीय वर्ष बी.कॉम वर्गासाठी खालील विषय निवडावयाचेआहेत.

Sr. No.	Objective	Third Year B.Com. (w.e.f. June 2010)
1	Language Competence International Link Language	
	Local Language	
2	Core Competence Improving Economic Understanding & Capacity of Ananlysis Preparing for facing the real Business World by Developing Necessary Skills in the Subject	1 Indian Economic Scenario 2 Principles of Auditing 3 Soft 4 Income Tax & Goods & Service Tax (GST) 5 Elective (Any ONE)* a) Modern Management Techniques b) Import-Export Management c) Economics of Trade & Finance
3	Applied Component Developing Skills for Applying Knowledge to Business Situations	6 & 7) Elective (any ONE Group)** a) Advanced Accounting I & II b) Advanced Cost & Management Accounting I & II c) Advanced Banking I & II d) Business Administration I & II

(** Optional Project Report of 100 Marks for Paper No.7 above)

टिप : १) वाणिज्य शाखेसाठी महाविद्यालयात स्वतंत्र संगणक प्रयोग शाळा आहे. संगणक शास्त्र (Computer) विषयासाठी आवश्यक ते सर्व साहित्य व स्टेशनरी महाविद्यालयात उपलब्ध आहे.

२) जे विद्यार्थी सामान्य ज्ञान (General Knowledge) हा विषय व्दितीय वर्ष बी. कॉम मध्ये नापास झाले असतील त्यांना तृतीय वर्ष बी.कॉम. मध्ये हा विषय पास होणे आवश्यक आहे त्याशिवाय पदवी मिळणार नाही.

जिजामाता शिक्षण संस्थेचे,
कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, नंदुरबार

F.Y.B.Sc. (with Credits)-Regular-under CBCS 2019 Pattern   एकूण विषय- 05 असतील

1)	Physics	Botany	Zoology	Chemistry
2)	Maths	Physics	Chemistry	Geography
3)	Maths	Physics	Computer Sci.	Geography
4)	Zoology	Botany	Microbiology	Geography

वरील पैकी 01 गृप निवडावा

SEM- I - English / Marathi / Hindi - या पैकी एक विषय

SEM- II - Environmental Studies

S.Y.B.Sc. (with Credits)-Regular-under CBCS 2019 Pattern   एकूण विषय- 05 असतील

1)	Physics	Botany	Zoology	Chemistry
2)	Maths	Physics	Chemistry	Geography
3)	Maths	Physics	Computer Sci.	Geography
4)	Zoology	Botany	Microbiology	Geography

वरील पैकी 01 गृप निवडावा व गृपमधील कोणतेही 03 विषय निवडावेत.

तसेच-- SEC - (Skill Enhancement Course)

- आपण निवडलेल्या 03 विषयांपैकी एक विषय SEC म्हणून निवडावा.

SEM- III - English / Marathi - या पैकी एक विषय

SEM- IV - English / Marathi - या पैकी एक विषय

व General Knowledge - हा विषय Compulsory राहील.

(Prof. V.N.Khandare)   (Dr.D.K.Sawant)   (Dr.S.V. Devre)

PSYCHOLOGY

M.A. I[st] [From June 2017-18]

SEMESTER - I

1. Psy 111 - Approaches & Aspect of Personality (711710)
2. Psy 112 - Cognitive psychology (711720)
3. Psy 113 - Advanced Psychological Testing (711730)
4. Psy 114 - Psychology Practical (Test) (711740)

SEMESTER - II

1. Psy 121 - Motivation and Emotion (721710)
2. Psy 122 - Cognitive Phenomenon (721720)
3. Psy 123 - Statistics in Psychology (Experiments) (721740)

PSYCHOLOGY

M.A. IInd [From June 2017-18]

SEMESTER - III

1. Psy 231 - Health issues and Well-being (731710)
2. Psy 232 - Research Methodology in Psychology (731720)
3. Psy 233 - A) Psychological Discords (731731)
4. Psy 234 - A) Psycho Diagnostics (731741)

SEMESTER - IV

1. Psy 241 - Health issues and Modern Life (741710)
2. Psy 242 - Dissertation (741720)
3. Psy 243 - A) Abnormal Psychology (741731)
4. Psy 244 - A) Psy Diagnostics theory & Therapies (741741)

Dr.Rajesh Meshram (M.A.Ph.D.)
Head & Co-ordinator

GEOGRAPHY

M.A./M.Sc.

SEMESTER - I

1. Gg. 111 - Principles of Economics Geography
2. Gg. 112 - Principles of population and Settlement Geography
3. Gg. 113 - Principles of Climatology
4. Gg. 114 - Principles of Geomorphology
5. Gg. 115 - Practical in Geography

SEMESTER - II

1. Gg. 211 - Geographical Thoughts
2. Gg. 212 - Social & Cultural Geography
3. Gg. 213 - Remote Sensing
4. Gg. 214 - Geo - Statistical Method
5. Gg. 215 - Practical of Computerize Data Analysis Techniques in Human Geography.

SEMESTER - III

1. Regional Geography of Asia
2. Environmental Geography
3. Geographical Information System
4. Watershed Management and Planning
5. Practical of Physical Geography with the helps of GIS.

SEMESTER - IV

1. Geography of Rural Settlement
2. Urban Geography
3. Agricultural Geography
4. Research Methodology
5. Interpretation of Topographical Maps., Aerial Photographs, Satellite Imageries Surveying.

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

Dr.Ratnaparkhi H.R. (M.A.,Ph.D.)
Associate Professor

Prof.Patil G.N. (M.A.)
Associate Professor

Prof.Bhasakar S.P. (M.A.,M.Phil., NET)
Assistant Professor Co-ordinator

Prof. Mrs.Patil S.P. (M.A.)

POLITICAL SCIENCE

SEMESTER - I

Compulsory Paper

1. POL 111 - India's Foreign Affairs
2. POL 112 - Global Political Issues
3. POL 113 - Political Process in Indian Federation

Optional Papers (Any one of the following)

POL 114 A - Public Administration
POL 114 B - Modern Indian Political Thought

SEMESTER - II

Compulsory Paper

1. POL 121 - India's Foreign Affairs
2. POL 122 - Global Political Issues
3. POL 123 - Political Process in Indian Federation

Optional Papers (Any one of the following)

POL 124 A - Indian Administration
POL 124 B - Modern Indian Political Thought

SEMESTER - III

Compulsory Papers

POL 231 - Socio-Political Research Methods
POL 232 - Comparative Political Process
POL 233 - International Relations

Optional Paper - Any one of the following

POL 234 A - Political Theory and Key Concepts
POL 234 B - UN and Regional Organizations

SEMESTER - IV

Compulsory Papers

POL 241 - Socio - Political Research Methods
POL 242 - Comparative Political Process
POL 243 - International Relations

Optional Paper - Any one of the following

POL 244 A - Political Theory and Key Concepts
POL 244 B - UN and Regional Organizations

Prof. Vasave K.G. (M.A. SET)
Head of Department & Co-ordinator

Prof.Suyawanshi V.P.
(M.A. SET)

CHEMISTRY M.Sc. (Part - 1)

SEMESTER - I

CH - 110 - Physical Chemistry - 1
CH - 130 - Inorganic Chemistry - 1
CH - 150 - Reaction Mechanism & Stereo Chemistry
CH-P - 1 - Physical Chemistry Practicals (Annual)
CH-I - 1 - Inorganic Chemistry Practicals (Annual)
CH-O - 1 - Organic Chemistry Practicals (Annual)

SEMESTER - II

CH - 210 - Physical Chemistry - 2
CH - 230 - Inorganic Chemistry - 2
CH - 250 - Synthetic Organic Chemistry & Spectroscopy
CH- 290 - General Chemistry

Practical Courses (Annual)

Course Title	Semester	Periods	Marks	
CH-P-1 : Physical Chemistry Practical	Annual	104	80	20
CH-I-1 : Inorganic Chemistry Practical	Annual	104	80	20
CH-O-1 : Organic Chemistry Practical	Annual	104	80	20

Note : 1. There are in all three theory courses for first semester, four theory papers for second semester and Three annual Practical Course

ORGANIC CHEMISTRY M.Sc.(Part - 2)

SEMESTER - III

CH - 350 - Organic Reaction Mechanism
CH - 351 - Spectroscopic Methods in Structure Determination
CH - 352 - Organic Stereo chemistry
CH - 353 - Free radical, Photochemistry, Pericyclic reaction and their application

SEMESTER - III

CH - 450 - Chemistry of Natural Products
CH - 451 - Synthetic Methods in Organic Chemistry
CH - 452 - Heterocyclic Chemistry, Chiron approach, Chirala drugs and medicinal Chemistry

PRACTICAL COURSES

CH-O-2 : Ternary mixture separation (Annual)
CH-O-3 : Three Stage preparations (Annual)
CH-O-4 : Short Research Project (Annual)
CH-I - 1 - Inorganic Chemistry Practical (Annual)
CH-O - 1 - Organic Chemistry Practical (Annual)

Dr.Nandre C.V.
(M.Sc. M.Phil, Ph.D.)
Head of Department Co-ordinator

Prof.Zodge A.K. (M.Sc.)
Dr.Wagh P.B. (M.Sc.Ph.D)
Dr.Sonawane D.S. (M.Sc.Ph.D.)

BOTANY

M.Sc.(Part - 1)

SEMESTER - I

BOT.101 - Angiosperm Taxonomy

BOT.102 - Environmental Botany and Biostatistics

BOT.103 - Cytogenetic & Molecular Biology

BOT.104 - Practical - I (Based on BOT.101)

BOT.105 - Practical - II (Based on BOT.102 & 103

SEMESTER - II

BOT.201 - Diversity of Lower Cryptogams

BOT.202 - Diversity of Higher Cryptogams

BOT.203 - Plant Physiology and Biochemistry

BOT.204 - Practical - I (Based on BOT.201)

BOT.205 - Practical - II (Based on BOT.202 & 203

Note : i) Each theory course requires 05 lectures of 60 minutes each

ii) Each practical course requires 02 practical's per week of 04 hours duration.

BOTANY

M.Sc.(Part - 2)

SEMESTER - III

BOT.301 - Gymnosperm and Palaeobotany

BOT.302 - Plant Biotechnology and Bioinformatics

BOT.331 - Algae special Paper - 1

BOT.332 - Mycology and Plant Pathology Special paper - 1

BOT.333 - Genetics and Plant breeding Special paper - 1

BOT.334 - Angiosperm Taxonomy Special Paper - 1

BOT.304 - Practical - 1 (Based on Bot.301 & 302)

BOT.305 - Practical - 2 (Based on Bot.331/332/333/334)

SEMESTER - IV

BOT.401 - Developmental Botany

BOT.421 - Algae special paper - 2

BOT.422 - Mycology and Plant Pathology Special paper - 2

BOT.423 - Genetics and Plant breeding Special paper - 2

BOT.424 - Angiosperm Taxonomy Special Paper - 2

BOT.431 - Algae Special paper - 3

BOT.432 - Mycology and Plant pathology Special paper - 3

BOT.433 - Genetics and Plant breeding Special Paper - 3

BOT.434 - Angiosperm Taxonomy Special paper - 3

BOT.404 - Practical - 1 (Based on Bot.401)

BOT.405 - Practical - 2 (Based on Bot.421 / 431 / 422 / 432 / 423 & 433 / 424 & 434)

BOT.406 - Project work

Note : 1) Botanical excursions are compulsory for practical courses of each semester.

2) Each theory course consists of total 60 lectures of 60 min. each.

3) Each theory course requires 05 lectures and 1 tutorial per week.

4) Each practical course requires 02 practical's per week & each practical requires 4 hours duration. (24 practical)

5) Practical Bot.304, 305,404,405. Total Practical 24 = practical to be taken 20+4 practical converted in to project work.

6) Duly certified practical journals and tour reports are necessary for appearing all practical examination.

Department of Botany

Dr.Patil M.B. (M.sc.M.Phil, Ph.D.)
Co-orditor-M.Sc.
Dr.Deore S.V. (M.Sc.Ph.D)

Dr.Deore C.R. (M.Sc.Ph.D.)
Head of Department
Dr.More R.R. (M.Sc.Ph.D.)

ZOOLOGY

M.Sc.(Part - 1)

SEMESTER - I

BOT.301 - Gymnosperm and Palaeobotany
Zoo.101 : Structure & Function of invertebrate
Zoo.102 : Cell & Developmental Biology
Zoo.103 : Quantitatre Biology
Zoo.104 : Practical
Zoo.105 : Practical

SEMESTER - II

Zoo.201 : Structure & Function of invertebrate
Zoo.202 : Biochemistry & Entomology
Zoo.203 : Tools & Techniques for Biology
Zoo.204 : Practical
Zoo.105 : Practical

ZOOLOGY M.Sc.(Part - 2)

SEMESTER - III

Zoo.301 : Animal Physiology - 1
Zoo.302 : Immunology & Molecular Biology
Zoo.303 : Genetics
Zoo.304 : Practical (Based on Zoo.301 & 302)
Zoo.305 : Practical (Based on Zoo.302 & 303)

SEMESTER - IV

Zoo.401 : Animal Physiology - 2
Zoo.402 : Biology
Zoo.403 : Skill in communication & writing research paper
Zoo.404 : Practical (Based on Zoo.401 & 402)
Zoo.405 : Practical (Based on Zoo.402 & 403)

Project work for Semester IV is compulsory with weight age of 30 marks on which the find examination will be conducted.

Department of Zoology

Dr. Borane V.R.	Dr. Shinde B.R.	Prof. Khandare V.N.
(M.Sc., M.Phil., Ph.D.)	(M.Sc., Ph.D.)	(M.Sc. NET)

COMPUTER SCIENCE

P.G. (M.Sc.)

P.G. COURSE

SEMESTER - I

CS-101 Advanced C++ Programming
CS-102 Automata Theory and Commutability
CS-103 Advanced Operating System
CS-104 Digital Image Processing
CS-105 LAB- 1 Lab on Advanced OS and Digital Image Processing
CS-106 LAB- 2 Lab on Advanced C++ Programming

SEMESTER - II

CS-201 Advanced DBMS
CS-202 Machine Intelligence
CS-203 Compiler Construction
CS-204 Desing and Analysis of Algorithms
CS-205 LAB- 3 Lab on DAA and MI
CS-206 LAB- 4 Lab on Advanced DBMS

SEMESTER - III

CS-301 Software Engineering
CS-302 Optimization of Algorithm
CS-303 Advance Java Programming
CS-304 Windows, WCF and WPF Programming
CS-305 LAB- 5 Lab on Window, WCF and WPF Programming
CS-306 LAB- 6 Lab on Advanced Java Programming

SEMESTER - IV

CS-401 Natural Language Processing
CS-402 Advance Network Programming
CS-403 Data Warehousing and Data Mining
CS-404 LAB - VII Lab on Network Programming and Data Mining
CS-405 Mini Project (200 marks)

Mr.Anis M.Kureshi (M.Sc.,M.Phil)
Head of Department & Co-ordinator
Miss. Varsha G.Patil (M.sc.) **Miss. Puja R. Rajput** (M.Sc.)

Certificate Course in Computer Programming Subject List

1. Paper - 1 - C - Programming
2. Paper - 2 - C++ Programming
3. Paper - 3 - Practical on C & C++ Programming

Certificate Course in Web Designing Subject List

1. Paper - 1 - Basic of Internet Computing
2. Paper - 2 - Internet Computing with PHP
3. Paper - 3 - Practical on HTML & PHP

Eligibility for Certificate course - Any stream H.Sc. Pass & College admitted student

सरकारकडून मिळणाऱ्या सवलती:

अ) राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
ब) सरकारी गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
क) सरकारी कर्जाऊ शिष्यवृत्ती
ड) राष्ट्रीय शिष्यवृत्ती
इ) अपगांसाठी शिष्यवृत्ती
फ) हिन्दी शिष्यवृत्ती

टिप : १) जे विद्यार्थी ऑर्डिनन्स १६३ अन्वये (N.S.S. / राजश्री शाहू महाराज शिष्यवृत्ती) इ. उपक्रमात भाग घेतल्या बद्दल १० गुण जादा मिळाण्यास पात्र असतील त्यांनी १० रुपये फीसह मुदतीच्या आत विद्यापीठाकडे हे गुण मिळविण्यासाठी अर्ज करावयाचा आहे. ही जबाबदारी विद्यार्थ्यांचीच राहील.

२) नोकरी करणाऱ्या विद्यार्थ्याला या महाविद्यालयात प्रवेश घेतांना त्याच्या संबंधीत खात्यातील अधिकाऱ्याचे संमती पत्र सादर करावे लागेल. तसेच अशा विद्यार्थ्यांनी वर्गात नियमीत उपस्थित राहण्याचे हमी पत्रक सादर करावे लागेल. हे पत्र सादर केल्यानंतरच त्याचा प्रवेश ग्राहय धरण्यात येईल. अशा विद्यार्थ्याने महाविद्यालयात तसेच परीक्षेच्या वेळी गैरवर्तन केल्यास त्याचा लेखी अहवाल त्याच्या वरिष्ठाकडे पाठविला जाईल.

विद्यार्थ्यांच्या वर्तनासाठी नियम व सूचना :

१) महाविद्यालयाचे आवार स्वच्छ ठेवण्यास मदत करा. महाविद्यालयाच्या परिसरात कागदाचे तुकडे अथवा अन्य कचरा टाकून परिसर घाण करु नका.
२) महाविद्यालयाची सर्व सामुग्री अगदी इमारती मधील झाडेसुध्दा आपली वैयक्तीक संपत्ती समजा व त्याचे संबर्धन करण्यास मदत करा.
३) परिसरात शिस्तीला प्राधान्य द्या. अन्य कोणी शिस्तभंग करुन वातावरण बिघडवीत आहे हे लक्षात आल्यास लगेच प्राचार्यांना त्याची माहिती द्या.
४) बस स्थानकावर गैरशिस्त करु नका.
५) पुस्तकांचा वापर काळजीने करा.
६) पुस्तकातील पाने फाडून घेणे किंवा जाणीव पूर्वक पुस्तके निरोपयोगी करण्यामुळे तुम्हास महाविद्यालयातून काढून टाकले जाऊ शकते हे लक्षात असू द्या.
७) अभ्यासिकेत व ग्रंथालयाच्या इमारतीत पूर्ण शांतता पाळा.
८) वर्गात प्रयोगशाळेत उपस्थित राहणे अनिवार्य आहे. कमीतकमी ८० टक्के उपस्थिती व चाचणी परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यावर वार्षिक परीक्षेत बसू दिले जाईल.
९) वर्गातील शिस्त पाळून वातावरण आनंदी व उत्सावर्धक ठेवा.
१०) वर्गातील भींतीवर, बाकावर किंवा फळ्यावर लिहून ते खराब करु नका.
११) आपणास दिलेली उपकरणे अत्यंत सावधपणे काळजी पूर्वक वापरा.

१२) ज्वालाग्राही व विजेची उपकरणेतसेच धोकादायक रसायने वापरतांना योग्य ती काळजी घ्या.
१३) शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना योग्य तो सन्मान द्या.
१४) परीक्षेची आवेदन पत्रके वेळेवर भरण्याची काळजी घ्या.
१५) रोज न चुकता सुचनाफलक पहाण्याची सवय करा. त्यावर येणाऱ्या सुचना व अभ्यासकेतर कार्यक्रमाची माहिती व शिष्यवृत्त्या इत्यादीची आवश्यक ती नोंद घ्या.
१६) तास नसतील त्यावेळी आवारात अथवा व्हराडयामधून हिंडू नका.
१७) महाविद्यालयाच्या आवारात ओळखपत्र स्वत:जवळ असणेआवश्यक आहे. महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेली ओळखपत्र घेऊन स्वत:चा पासपोर्ट साईजच्या फोटो लावून सही घ्यावी. परीक्षेच्या वेळी, कार्यक्रमांना ग्रंथालयात ओळखपत्र शिवाय प्रवेश मिळणार नाही. याची विद्यार्थ्यांनी दखल घ्यावी. ओळखपत्र सतत जवळ बाळगावे.
१८) महाविद्यालयात कोणत्याही प्रकारची संस्था मंडळ स्थापन करण्यापूर्वी व या संबंधी कोणतेही कार्यक्रम घडवून आणण्यासाठी प्राचार्यांची पूर्व संमती अवश्य घ्या.
१९) महाविद्यालयात होणाऱ्या कार्यक्रमांना न चुकता उपस्थित रहा.
२०) महाविद्यालयाच्या वर्गात आवारात बिडी, सिगारेट ओढणेव पान, तंबाखू खाणे इत्यादी प्रकार करु नये. तसे केल्यास ते गैरवर्तन समजले जाईल. त्यावर कडक कार्यवाही करण्यात येईल.

सूचना

२१) शिस्तभंगाच्या गैरवर्तनाच्या सर्व बाबीची अनुशासन समिती दखल घेईल. ह्या समितीचे अध्यक्ष स्वत: प्राचार्य असतील. या समितीचा निर्णय अंतीम व संबंधीतावर बंधनकारक राहिल.
२२) विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणेप्रथम वर्षात वर्गात शिकणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांना वैद्यकिय तपासणी करुन घेणेआवश्यक आहे. या बाबत वेळोवेळी दिलेल्या सूचना फलकावर वाचून त्याप्रमाणे कार्यवाही करणेअत्यावश्यक आहे. तपासणी पूर्ण झाल्याशिवाय त्याला प्रवेश दिला जाणार नाही.
२३) विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय परिसरात मोबाईल वापरण्यास मनाई आहे.

ओळखपत्र

महाविद्यालयाच्या आवारात ओळखपत्र स्वत:जवळ असणेआवश्यक आहे. महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी ओळखपत्र घेऊन स्वत:चा पासपोर्ट साईज फोटो लावून सही घ्यावी. परीक्षेच्या वेळी, विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयात ओळखपत्र शिवाय प्रवेश मिळणार नाही. याची विद्यार्थ्यांनी दखल घ्यावी. ओळखपत्र सतत जवळ बाळगावे.

महाविद्यालया मध्ये केंद्र शासनाचा अधिनियम २००५ च्या अनुषंगाने माहिती अपीलीय अधिकारी,माहिती अधिकारी व सहायक माहिती अधिकारी म्हणून खालील कर्मचाऱ्यांची नेमणुक करण्यात आलेली आहे.

अ.नं.	नांव	नेमणुक पद
१		अपीलीय अधिकारी
२		माहिती अधिकारी
३		सहायक माहिती अधिकारी

|| अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ||

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

प्रवेश व पात्रता विभाग

जा.क्र. कबचौउमवि/६/प्रपा/शुल्क/७० /२०२२ दि. १७.०६.२०२२

परिपत्रक क्र. ३०/ २०२२

प्रति,

क.ब.चौ.उ.म.वि. संलग्नीत सर्व महाविद्यालये/परिसंस्था यांचे
मा. प्राचार्य/संचालक आणि विद्यापीठ शैक्षणिक प्रशाळा/विभाग
यांचे मा. संचालक/विभागप्रमुख यांना..

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University ★ Jalgaon ★

विषय :- शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व महाविद्यालये, परिसंस्था आणि विद्यापीठ शैक्षणिक प्रशाळा / विभागांमध्ये विविध पाठ्यक्रम किंवा अध्ययनक्रम यांचे शिकवणी शुल्क (**Tution fee**), इतर शुल्क (**Other fee**) आकारण्याबाबत..

संदर्भ :- १) जा.क्र.कबचौउमवि/६/प्रपा/शुल्क /०१/२०२०, दि.०१.०१.२०२०.
२) जा.क्र.कबचौउमवि/२१/प्रपा/शुल्क-व्यप/४५/२०२०, दि.२४.०६.२०२०.
३) मा.व्यवस्थापन परिषद सभेचा ठराव क्र.व्य.प.ए-१७२/२०२२, दि.१५.०६.२०२२.

महोदय/महोदया,

आपणास विदीतच आहे की, उपरोक्त संदर्भीय पत्र क्र.१ नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून फी आकारण्या विषयी कळविण्यात आले आहे.परंतू त्यानंतर कोरोना (**Covid-19**) च्या प्रादुर्भाव आणि खान्देशातील दुष्काळ सदृश्य परिस्थितीचा विचार करता विद्यापीठाने संदर्भीय पत्र क्र.२ जा.क्र.कबचौउमवि /२१ /प्रपा /शुल्क-व्यप /४५/२०२०, दि.२४.०६.२०२० नुसार शिकवणी शुल्क (**Tution fee**), इतर शुल्क (**Other fee**) न आकारण्याबाबत कळविण्यात आले.

तद्नंतर मला प्राप्त झालेल्या आदेशान्वे आपणास कळविण्यात येते की, दि.१५.०६.२०२२ रोजी झालेल्या मा.व्यवस्थापन परिषद सभेच्या ठराव क्र.व्य.प.ए-१७२/२०२२ नुसार घेतलेल्या निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून विविध पाठ्यक्रम किंवा अध्ययनक्रम यांचे शिकवणी शुल्क (**Tution fee**), इतर शुल्क (**Other fee**) सोबत दिलेल्या तक्त्याप्रमाणे आकारण्यात यावे.

तरी सदरची बाब आपल्या महाविद्यालय/परिसंस्था मधील विद्यार्थी, अधिनस्थ अध्यापक, कार्यालयीन अधिकारी /कर्मचारी यांच्या निदर्शनास आणून विद्यापीठास सहकार्य करावे, ही विनंती.

कळावे.

आपला विश्वासू,

कक्ष अधिकारी
अभ्यास मंडळ व प्रवेश पात्रता विभाग

सोबत : विविध पाठ्यक्रम किंवा अध्ययनक्रम यांचे शिकवणी शुल्क (**Tution fee**), इतर शुल्क (**Other fee**) पी.डी.एफ फाईल्स

प्रत माहितीसाठी :-

१. मा.कुलगुरु कार्यालय, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.
२.मा.प्रभारी प्र-कुलगुरु कार्यालय, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.
३.मा.प्रभारी कुलसचिव कार्यालय, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.
४.मा.प्रभारी संचालक, परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.
५.मा.प्रभारी वित्त व लेखा अधिकारी, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.
६.मा.जनसंपर्क अधिकरी, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.
७.म.समन्वयक, ई-सुविधा, क.ब.चौ.उ.म.वि., जळगाव.

Arts, Science & Commerce College, Nandurbar From -2022-23

Only S.T. & S.C. Scholarship Students Fees **Cer.No.30/2022**

Sr.No	Fees Particular	First Year			Second Year			Thired Year		
		B.A.	B.Sc.	B.Com.	B.A.	B.Sc.	B.Com.	B.A.	B.Sc.	B.Com.
1	Eligibility Fee	100	100	100	-	-	-	-	-	-
2	Medical Fee	40	40	40	40	40	40	40	40	40
3	Gymkhana Fee	150	150	150	150	150	150	150	150	150
4	Disaster M.G.Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10
5	College Dev. Fund	80	80	80	80	80	80	80	80	80
6	Student Activities	40	40	40	40	40	40	40	40	40
7	Poor Student Aid Fund	60	60	60	60	60	60	60	60	60
8	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30	30	30	30
9	Computerization Fee	20	20	20	20	20	20	20	20	20
10	Student Group Insurance Fee	20	20	20	20	20	20	20	20	20
11	Internal Exam Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100
12	Flag Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10
13	E- Suvidha Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50
14	Library Deposit	150	150	150	-	-	-	-	-	-
15	Laboratary Deposit	-	200	-	-	-	-	-	-	-
16	Identity Card	30	30	30	-	-	-	-	-	-
17	Alternative Power Gen.Fee	-	100	100	-	-	-	-	-	-
	Total-	**890**	**1190**	**990**	**610**	**610**	**610**	**610**	**610**	**610**

Arts, Science & Commerce College, Nandurbar From -2022-23

Annual Fees Structure (Granted U.G.) of Affiliated College In KBC NMU Jalgaon Cer.No.30/2022

Sr. No	Terms Fee	Arts			Scinece			Commerce			Comp. Sci. / Micro.		
		F.Y.	S.Y.	T.Y.	F.Y.	S.Y.	T.Y.	F.Y.	S.Y.	T.Y.	F.Y.	S.Y.	T.Y.
1	Admission Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
2	Registration Fee	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Library Fee	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
4	Medical Fee	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
5	Gymkhana Fee	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
6	Internal Exam Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	Disaster M.G.Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
8	Magazine Fee	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
9	College Dev. Fund	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
10	Student Activities	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
11	Poor Student Aid Fund	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
12	Library Deposit	150	0	0	150	0	0	150	0	0	150	0	0
13	Laboratary Deposit	0	0	0	200	0	0	0	0	0	200	0	0
14	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
15	Computerisation Fee	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
16	Student Grup Insurance Fee	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
17	E- Suvidha Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
18	Gathering Fee	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
19	Identity Card	30	0	0	30	0	0	30	0	0	30	0	0
20	Alumni Assocation Fee	40	40	40	30	30	30	40	40	40	30	30	30
21	Personality Development Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
22	Mics Fees	150	150	150	100	100	100	150	150	150	100	100	100
23	Yuva Rang	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
24	Traning & Placment	20	50	50	20	20	50	20	20	50	20	20	50
25	Eligibility Fee	100	0	0	100	0	0	100	0	0	100	0	0
26	NSS Self Fin.Unit	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
27	Flag Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
28	Green Energy Fees	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
29	Laboratary Fee/Practical Fee	0	0	0	1000	1100	1200	200	200	200	8000	8000	8000
30	Tution Fees	800	800	800	800	800	800	800	800	800	7000	8000	9000
31	Environment Fees	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
32	General Knowlegde Fee	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
33	Alternative Power Gen.Fee	0	0	0	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Total	**2655**	**2405**	**2405**	**3895**	**3515**	**3645**	**2955**	**2675**	**2705**	**17095**	**17615**	**18645**

Arts, Science & Commerce College, Nandurbar From -2022-23

Annual Fees Structure (Granted P.G.) of Affiliated College In KBC NMU Jalgaon Cer.No.30/2022

Sr.No	Terms Fee	Politiacl Sci.		Psychology		Geography		Chemistry		Botany		Zoology		Computer	
		FY	SY	FY	SY	FY	SY	FY	SY	FY	SY	FY	SY	FY	SY
1	Admission Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
2	Registration Fee	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0
3	Library Fee	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
4	Medical Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
5	Gymkhana Fee	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
6	Internal Exam Fee	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	Disaster M.G.Fee	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
8	Magazine Fee	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
9	College Dev. Fund	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
10	Student Activities	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
11	Poor Student Aid Fund	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
12	Library Deposit	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0
13	Laboratary Deposit	0	0	0	0	250	0	250	0	250	0	250	0	250	0
14	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
15	Computerization Fee	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
16	Student Group Insurance Fee	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
17	E- Suvidha Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
18	Gathering Fee	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
19	Identity Card	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
20	Alumni Assocation Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
21	Personality Development Fee	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
22	Mics Fees	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
23	Yuva Rang	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
24	Traning & Placment	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
25	Eligibility Fee	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0
26	NSS Self Fin.Unit	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
27	Flag Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
28	Green Energy Fees	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
29	Laboratary Fee/Practical Fee	0	0	0	0	11300	11300	11300	11300	6200	6200	6200	6200	11300	11300
30	Tution Fees	5000	5000	5000	5000	10800	10800	15000	15000	15000	15000	15000	15000	15000	15000
31	Environment Fees	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
32	General Knowlegde Fee	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
33	Alternative Power Gen.Fee	0	0	0	0	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
	Total	**7420**	**7070**	**7420**	**7070**	**24970**	**24370**	**29170**	**28570**	**24070**	**23470**	**24070**	**23470**	**29170**	**28570**

विद्यार्थ्यांसाठी विविध योजना

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना :

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यासाठी आहे, तसेच आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटक, होतकरु व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्याला श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविणे. स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्यांने अध्ययनाच्या वेळेव्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षीत आहे. या योजनेव्दारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.

साहस कार्यशाळा :

विद्यार्थ्यांना साहसीवृत्ती निर्माण होणे विषयी या कार्यशाळेत प्रशिक्षण व मार्गदर्शन दिले जाते. संकटाना धैर्याने सामोरे जाणे मार्ग काढणे, मदत करणे, गिर्यारोहण, रोपवे, पुल बांधणी, रस्ता दुरुस्ती, दिशा ओळख, आकाश निरीक्षण, आत्मसंरक्षण व प्रतीकार आणि निसर्ग सहल असे विविध उपक्रम राबविण्यात येत असतात. प्रत्येक महाविद्यालयातील १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थीनी या कार्यशाळेत सहभागी होवू शकतात.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना :

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित व विद्यापीठाच्या वसतिगृहात निवासीत विद्यार्थ्यापैकी जे आर्थिक दृष्टया कमकुवत असलेल्या होतकरु विद्यार्थ्यांना आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करुन देण्याच्या दृष्टीने डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

क.ब.चौं.उ.म.वि. संचलित चाणक्य स्पर्धा परीक्षा :

विद्यार्थ्यांमधील स्पर्धा परीक्षा कौशल्य वृध्दिंगत करण्यासाठी व पूर्वतयारीसाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ स्तरावर चाणक्य स्पर्धा परीक्षा एकाच दिवशी आयोजीत करण्यात येते. प्रत्येक महाविद्यालय हे परीक्षा केंद्र आहे. ५० पेक्षा जास्त परीक्षार्थी असलेल्या महाविद्यालयांना पूर्वतयारीसाठी स्पर्धा परीक्षा पुस्तकांसाठी अनुदान देण्यात येते. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात येतात. स्थानिक महाविद्यालयातील विद्यार्थी कल्याण अधिकारी हे या उपक्रमाचे प्रमुख असतील. तलाठी, पी.एस.आय.,तहसीलदार या पदांसाठीच्या स्पर्धा परीक्षेची तयारी या उपक्रमाव्दारे होईल. सदर परीक्षेत महाविद्यालयातील कितीही विद्यार्थी सहभागी होवू शकतात.

उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना :

विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील शिक्षण घेणाऱ्या गरजू व होतकरु विद्यार्थ्यासाठी विद्यार्थ्यासाठी विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी १०

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना :

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे, तसेच आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटक, होतकरु व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्याला श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविणे. स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्याने अध्ययनाच्या वेळेव्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षीत आहे. या योजनेव्दारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.

साहस कार्यशाळा :

विद्यार्थ्यांना साहसीवृत्ती निर्माण होणे विषयी या कार्यशाळेत प्रशिक्षण व मार्गदर्शन दिले जाते. संकटाना धैर्याने सामोरे जाणे मार्ग काढणे, मदत करणे, गिर्यारोहण, रोपवे, पुल बांधणी, रस्ता दुरुस्ती, दिशा ओळख, आकाश निरीक्षण, आत्मसंरक्षण व प्रतीकार आणि निसर्ग सहल असे विविध उपक्रम राबविण्यात येत असतात. प्रत्येक महाविद्यालयातील १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थीनी या कार्यशाळेत सहभागी होवू शकतात.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना :

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित व विद्यापीठाच्या वसतिगृहात निवासीत विद्यार्थ्यापैकी जे आर्थिक दृष्टया कमकुवत असलेल्या होतकरु विद्यार्थ्याना आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करुन देण्याच्या दृष्टीने डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

क.ब.चौ.उ.म.वि. संचलित चाणक्य स्पर्धा परीक्षा :

विद्यार्थ्यांमधील स्पर्धा परीक्षा कौशल्य वृध्दिंगत करण्यासाठी व पूर्वतयारीसाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ स्तरावर चाणक्य स्पर्धा परीक्षा एकाच दिवशी आयोजीत करण्यात येते. प्रत्येक महाविद्यालय हे परीक्षा केंद्र आहे. ५० पेक्षा जास्त परीक्षार्थी असलेल्या महाविद्यालयांना पूर्वतयारीसाठी स्पर्धा परीक्षा पुस्तकांसाठी अनुदान देण्यात येते. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात येतात. स्थानिक महाविद्यालयातील विद्यार्थी कल्याण अधिकारी हे या उपक्रमाचे प्रमुख असतील. तलाठी, पी.एस.आय.,तहसीलदार या पदांसाठीच्या स्पर्धा परीक्षेची तयारी या उपक्रमाव्दारे होईल. सदर परीक्षेत महाविद्यालयातील कितीही विद्यार्थी सहभागी होवू शकतात.

उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना :

विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील शिक्षण घेणाऱ्या गरजू व होतकरु विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे. त्यासाठी १०

कवयित्री बहिणीबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

विद्यार्थी कल्याण विभागाव्दारे विद्यार्थ्यांसाठी अभ्यासेत्तर उपक्रम

- विद्यार्थ्यांसाठी वैयक्तिक विकासाच्या योजना
  - मा.कुलगुरु संशोधन प्रोत्साहन योजना
  - कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना
  - विद्यापीठ शैक्षणिक प्रशाळा – विभाग विद्यार्थी दत्तक योजना
  - मा.कुरुगुरु वैद्यकीय निधी योजना
  - विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना
  - एकलव्य विद्याधन योजना
  - चाणक्य स्पर्धा परीक्षा
- महाविद्यालयीन स्तरावर राबविले जाणारे उपक्रम
  - विद्यार्थी परिषद निवड
  - महाविद्यालयीन नियतकालीका स्पर्धा
  - जागतिक तापमान वाढ कार्यशाळा
  - रोजगार व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यशाळा
  - युवतीसभा/कार्यशाळा – स्वयंसिध्दा अभियान/व्यक्तिमत्व विकास सेल
- विद्यापीठस्तरीय कार्यशाळा/चर्चासत्रे/परिसंवाद/कृतीसत्रे
  - साहस कार्यशाळा
  - युवा संसद कार्यशाळा
  - जिल्हास्तरी मैत्री कार्यशाळा
  - संशोधन पध्दती कार्यशाळा
  - नाटय अभिवाचन कार्यशाळा
  - सुत्रसंचालन कौशल्य कार्यशाळा
  - भाषण कौशल्य विकास कार्यशाळा
  - ताणतणाव मुक्त परीक्षा कार्यशाळा
  - पोवाडा गायन कौशल्य कार्यशाळा
  - पथनाटय कौशल्य विकास कार्यशाळा
  - विद्यार्थी व्यक्तिमत्व कौशल्य विकास कार्यशाळा
  - आपात्कालीन समायोजन व प्रशिक्षण कार्यशाळा
  - आपात्कालीन समायोजन व प्रशिक्षण कार्यशाळा
  - श्रमसंस्कार, व्यक्तिमत्व व नेतृत्व विकास कार्यशाळा
  - आदिवासी विद्यार्थी आत्मविश्वास व प्रेरणा विकास कार्यशाळा
  - महाविद्यालयीन विद्यार्थी परिषद सचिव नेतृत्व विकास कार्यशाळा
- विद्यापीठस्तरीय स्पर्धा
  - कथाकथन स्पर्धा
  - काव्यवाचन स्पर्धा
  - युवारंग – युवक महोत्सव
  - उमवि करंडक एकांकिका स्पर्धा
  - संशोधन प्रकल्क सादरीकरण कार्यशाळा
  - कै.अभ्यंकर नाटय व भावगीत गायन स्पर्धा
  - आंतर महाविद्यालयीन अभिरुप न्यायालय स्पर्धा
  - कै.भाईसाहेब वाय.एस.महाजन विद्यार्थिनींसाठी वक्तृत्व स्पर्धा
  - कै.भास्कर सबनीस वाणिज्य प्रश्न मंजुषा व सादरीकरण स्पर्धा
- विद्यापीठस्तरीय सन्मान योजना
  - युवा संशोधन पुरस्कार
  - बाल वैज्ञानिक पुरस्कार (प्रस्तावित)
  - प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी पुरस्कार (प्रस्तावित)

• अधिक माहितीसाठी संपर्क •

संचालक, विद्यार्थी कल्याण विभाग,
जिजामाता महाराष्ट्र, नंदुरबार
फोन (०२५६४) २३२८३२, ९८८१८२४३६०
e-mail : ddrathod@jijamataeducation.org
www.jijamataeducation.org

संचालक, विद्यार्थी कल्याण विभाग,
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
फोन (०२५७) २२५७४१८, ४१९,
९४२३१८५०७९

विविध शाखा

१) कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, नंदुरबार

२) शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, नंदुरबार

३) कॉलेज ऑफ फार्मसी (बी.फार्म), नंदुरबार

४) कला व विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय, नंदुरबार

५) डी.फार्मसी कॉलेज, नंदुरबार

६) किमान कौशल्यावर आधारीत (वैद्यकीय) अभ्यासक्रम (पॅरा-मेडिकल कोर्सेस) नंदुरबार

- अ) मेडिकल लॅब टेक्निशियन
- ब) एक्स-रे टेक्निशियन
- क) ऑप्थेल्मिक टेक्निशियन

८) सेंट मदर तेरेसा इंग्लिश मिडीअम स्कूल, नंदुरबार

९) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक अभ्यासकेंद्र नंदुरबार

- अ) पूर्वतयारी (बी.ए./बी.कॉम.)
- ब) कला स्नातक (बी.ए.)
- क) वाणिज्य स्नातक (बी.कॉम.)
- ड) एम.ए. (मराठी, हिंदी, इंग्रजी)
- ई) बी.एस.सी.एल.टी.
- उ) एम.ए.एज्युकेशन
- ऊ) योगा प्रशिक्षण

अध्यक्षा / सचिव
जिजामाता शिक्षण संस्था
शिक्षक कॉलनी जवळ, वाघोदा रोड, नंदुरबार.जि.नंदुरबार
फोन नं. ०२५६४ - २३२८३२ फॅक्स : २३२६६९, २३२८३२
www.jijamataeducation.org

श्री दामोदर प्रेस, नंदुरबार फोन २२२९५१
किंमत रु.३०/-